

Petirnati škapulir.

Po zanesljivih spisih
za družbenike petirnatega škapulirja
sestavil

Anton Peterlin,
župnik.

Z dovoljenjem visok. častitlj. ljubljanskega
kapitularnega konzistorija.

1884.

Samozaložba.

Tiskal J. Krajec v Rudolfovu.

№ Nr. 942.

Ker v nazaj sledečih rokopisih z naslovom: „Petirnati škapulir“ in „...“ ni ničesar, kar bi bilo zoper nauk sv. cerkve ali zoper njena moralna načela, in ker utegne ta poduk udom raznih škapulirskih bratovščin dokaj pripomoči k večji vnemi in pobožnosti, kapitularni konzistorij s tem dovoli, da se smeta natisniti.

*Kapitularni konzistorij v Ljubljani,
dne 8. avgusta 1884.*

Dr. Pauker l. r.

Petirnati škapulir.

Po zanesljivih spisih za družbenike
petirnatega škapulirja sestavil

Anton Peterlin,
župnik.

Z dovoljenjem vis. čas. ljublj. kapitularnega konzistorija.

✓
Samozaložba. — Tiskal J. Krajec v Rudolfovu.

4524

Ø 1949/1983

2019/3188

A. Splošni nanki.

I. *Kaj je petirnati škapulir?*

V nekterih redih nosijo redovniki in redovnice (mnihi in nune) čez verhovno obleko neko drugo ozko oblačilo, ktereга en konec visi do tal spredej čez persi, drugi pa zadej čez herbet. Takemu oblačilu pravijo škapulir.

Petirnati škapulir je sestavljen iz 5 škapulirjev, kateri so:

1. Beli škapulir presvete Trojice. Tak škapulir nosijo redovniki presv. Trojice in družbeniki presv. Trojice.

2. Ružjavi škapulir karmelske matere Božje. To je škapulir redovnikov Karmelitov in družbenikov karmelske matere Božje.

3. Plavi ali modri (color. caerulei) škapulir neomadeževanega Marijinega spočetja reda Teatinov.

4. Černi škapulir matere Božje 7 žalost. To je škapulir redovnikov Servitov (služabnikov Marijinih) in družbenikov bratovščine žalostne matere Božje.

5. Rudeči škapulir Jezusovega terpljenja in presvetega Jezusovega in Marijinega Serca. — Pravico, ta škapulir blagoslavljeni imajo v prvi versti mašniki misijonarji (Lazaristi).

II. Iz česa in kako morajo narejeni biti škapulirji, da bodo z njimi sklenjeni odpustki?

Vsak škapulir mora biti narejen iz pravega sukna, ki je stekan iz ovčje volne. Vreže naj se tako, da bo imel podobo malo podolgatega štiriogelnika. Okrogli škapulirji ne smejo biti in iz pavole, platna ali svile narejeni se ne morejo blagosloviti.

Peteri škapulirji se smejo eden na drugega našiti in vsi samo na dveh trakovih nositi. Če se petirnati škapulir tako nosi, morata trakova biti rudeča, ker tako zahteva škapulir Jezusovega terpljenja. Pri družih štirih škapulirjih pa, ako niso zedinjeni z rudečim, zamorejo trakovi biti iz kterejakoli blaga ali barve. Da se ti škapulir dalje ohrani, je pripuščeno, celo svetovano, ga všiti v platno ali svilo.

Na škapulirji presv. Trojice mora našit biti križ, čigar po koncu stoječi stebriček se naredi iz rudečega, poprečni pa iz plavega (modrega) volnenega koščeka. Barve posamnih škapulirjev se morajo razločno viditi; toraj naj se tako našijejo, da bo spodnji največi, vsak drug pa malo manjši.

Po kateri versti da škapulirje našiješ, ti je na voljo dano; vender prvi mora vselej biti beli, da se na njem viditi zamore rudeče-modri križ, zadnji pa naj bo rudeči, da se nanj pripneti podobi, katerih ena kaže orodje terpljenja in Zveličarja na križu, druga pa presv. Serci Jezusa in Marije. Pri rujavem, modrem in črnem škapulirji ni potrebno, da bi se nanj našila kaka podoba; vender je to pripušeno, celo svetovano takrat, če bi ne nosil vseh 5 skupaj.

Če je škapulir še dober, pa se ti je raztergal samo trak, je dosti, da prišiješ le nov trak. Raztergani škapulir verzi v ogenj in preskerbi se urno z drugim.

III. Kako se petirnati škapulir blagoslovi, prejme in nosi?

Sleherni iz med peterih škapulirjev se mora blagosloviti od pooblaščenega mašnika.*) Beli škapulir je potrebno vselej na novo blagosloviti, ako se ti je prvi raztergal ali si ga zgubil; le če ti ga je pervikrat blagoslovil kak mašnik iz družbe sv. Alfonza Liguorija, novega blagoslova ni potreba. Pri rujavem, plavem, črnem in rudečem škapulirji pa prvi blagoslov velja za vse druge, ktere si poznej sam na vrat deneš.

Novim družbenikom mora pooblaščen mašnik škapulir čez glavo na vrat djati, pri

*) Pooblastilo se zamore od zadevnih redovnih višjih lahko dobiti, ako se le za-nj prosi.

ženskih pa zadostuje, menijo nekteri, ako se položi le na eno ramo. Zapisati se zamore v bratovščine peternatega škapulirja vsak katoliški kristjan, tudi otroci, če ravno še niso 7 let spolnili. Vsi družbeniki, tudi mašniki in redovniki, morajo škapulir nositi zmiram, po dnevu in po noči, v zdravji in boleznih, zlasti pa o smertni uri. Za kratek čas, ako je potrebno, ga smeš odložiti, pa si ga moraš spet kmalo na vrat djati. Kdor bi ves dan škapulirja ne nosil, bi za tisti dan pravico do odpustkov zgubil. Ako bi kdo iz nemárnosti škapulir nositi opustil, bi moral te napake se kesati in jo popraviti; to se zgodi, ako si škapulir zopet na vrat deneš. Le kdor škapulir od sebe verže iz golega zaničevanja ali iz nejevere, temu bi ga moral zopet mašnik na vrat djati, ker se je s takim brezbožnim djanjem odpovedal bratovščini. Tako je določil od rujavega škapulirja sv. zbor za odpustke l. 1844.

Škapulir se mora nositi takó, da en konec visi čez persi, drugi pa čez herbet; ako bi ga pa nosil v žepu ali hranil v skrinji, bi odpustkov in drugih dobrot ne bil deležen. Nositi zamoreš škapulir pod ali nad obleko, kakor ti je všeč.

Družbenikom peternatega škapulirja niso nobene posebne molitve predpisane. Da pravico dobijo do vseh odpustkov in drugih duhovnih dobrot, ni nič drugega potrebno, kakor škapulir zmi-

ram nositi. Kaj pa je potrebno, se posamnih odpustkov in milost tudi res vdeležiti, bo povedano zdolej pri razlagovanji posamnih škapulirjev. Da si kdo ne bo vesti delal, zato že precej tukaj povem, da v škapulirskih in tudi družih bratovščinah nobena reč ne veže pod grehom. Storiš, kar bratovske pravila vелеvajo, se vdeležiš mnogo odpustkov in družih duhovnih dobrot; ako ne storiš, samo na sebi s tem še ne grešiš, ali zgubil si mnogo milost. Vender naj pa družbeniki škapulirskih bratovščin resno voljo imajo, Marijo, deviško Mater našega Zveličarja, vedno častiti in ljubiti, in spolnilo se bo nad njimi, kar pravi sv. Alfonz Liguori: „Otrok Marijin — otrok nebes.“

B. Razlaganje posamnih ss. škapulirjev.

I. Beli škapulir presv. Trojice.

1. Zgodovina.

V srednjem veku so se po severni Afriki ustanovile tako zvane barbareške ali roparske države, katerih prebivavci so kerščanske ladije na morji lovili, po španjskih, francoskih in laških bregovih ropali in vjete ljudi v sužnost odpeljavali. Žalostna je bila osoda teh jetnikov. Iztergani iz predrage domovine, iz

naročja preljube rodovine in iz blagega okrožja kerščanske občevine — morajo lačni in žejni, v mrazu in v vročini noč in dan na ladijah okovani veslati, pod težkimi bremenmi se kriviti, po terdi zemlji plug vlačiti, sploh najhujša dela opravljati. Njihove muke povikšuje tudi vse pomanjkanje sladke tolažbe sv. vere: nikjer se jim ne sveti zveličansko znamuje sv. križa, po ušesih jim ne odmeva in serca ne ogreva zvona mili glas, ker nimajo ne cerkve, ne altarja, ne duhovna, ne nobenega zakramenta. V koliki nevarnosti so, obupati, vero zatajiti, svojo dušo pogubiti! Ali kakor Bog poskerbi v svoji sveti Cerkvi zdravilo zoper vsako zlo, tako tudi zoper to. Bog izvoli sv. Janeza Matajskega, da vstanovi red v reševanje jetnikov iz oblasti nevernikov.

Rodil se je sv. Janez Matajski okoli leta 1160. Ko v kapeli pariškega škofa z angeljsko pobožnostjo opravlja pervikrat daritev sv. maše, ga osreči nebeška prikazen. Med povzdigovanjem sv. hostije vidi angelja v podobi prezalega mladenča svetlobelo oblečenega in z rudeče-modrim križem na persih. Na vsaki strani njegovi vidi sužnjega v težke verige vkovanega: eden se mu zdi kristjan, eden pogan. V tej prikazni spozná sveti novomašnik, da ga Bog kliče na prelepo delo reševanja kerščanskih sužnjih. Da bi se na ta svoj sv. poklic pripravil, se poda v samoto, kjer se pridruži sv. Feliksu valoaškemu (Valois). Svet-

nika živita tri leta v samoti kakor puščavnika, veliko molita in se ostro pokorita. Ko se enkrat pri bistrem studencu, ki je tekel memo kolibice, pogovarjata o neskončni dobrotljivosti Božji, glej! pride jelen iz goščave z rudečomodrim križem med rožjem. Ko Feliks valoaški nad to čudovito prikaznijo stermi, razodene mu Janez Matajski, kaj je že on popred vidil med pervim maševanjem v škofovi kapeli. Vsled te prikazni sveta moža skleneta, vstanoviti red v odkupovanje in reševanje vjetih kristjanov. Zatoraj se neutegoma podasta v Rim in enemu največih papežev, Inocenciju III., ki je bil ravnokar za vidnega poglavarja sv. Cerkve izvoljen, svoje prikazni in želje razodeneta. Ko papež potem v lateranski cerkvi prevzvišeno daritev opravlja, vidi med povzdigovanjem ravno tisto prikazen, ktero je vidil sv. Janez Matajski pri svoji novi maši. — Po tolikratnem čudapolnem razodenji volje Božje papež 28. januarja 1198 slovesno poterdi vstanovljenje reda „bratov presv. Trojice v reševanje jetnikov.“ Svetnikoma podeli redno obleko s trojno barvo (belo, plavo in rudečo), da bi je vedno spominjala presv. Trojice. Bela barva pomeni veličastvo Boga Očeta, plava terpljenje Jezusa, Božjega Sina, rudeča pa ljubezen Tolažnika sv. Duha.

Da bi tudi vsi drugi verniki zamogli se vdeleževati dobrih del in zasluženja tega reda, sta sveta Janez Matajski in Feliks valoaški vstanovila bratovščino presv. Tro-

jice v reševanje jetnikov z znamenjem belega škapulirja, na katerem je našit rudečemodri križ, apostolski rimski stol pa jo je poterdil in ji podelil mnogo odpustkov.

2. Pobožne dela, ki se družbenikom bratovščine presv. Trojice priporočajo.

1. Družbenika prva skerb naj bo, s kesano spovedjo rešiti svojo lastno dušo iz verig greha in satana, vedno živeti v stanu posvečujoče gnade Božje in si tako pridobiti dopajenje presv. Trojice.

2. V svojih molitvah se pogosto spominjati toliko duš, ktere so po vseh delih sveta v sužnosti greha in hudiča in zanje prositi, da bi bile rešene in zveličane.

3. Spominjati se pogosto vernih mertvih, kteri so v strašni ognjeni ječi vic. Kakor družbenik škapulirskih bratovščin se zamoreš brezštevlnih odpustkov vdeležiti, te dušam v vicah odstopiti*) in jim tako verige, s kterimi so one zvezane, razdrobiti.

4. Za misijonske namene mile darove dajati ali nabirati, da se porabijo za nakup zamorskih otrok v Afriki ali ajdovskih otrok v Kini, ali za druge misijonske potrebe.

5. Za vero se zoper vse njene sovražnike potegovati, jo brez strahú očitno spoznavati, se povsod pravega katoliškega kristjana kazati.

*) Vsi odpustki te bratovščine se zamorejo dušam v vicah v prid obrniti. (Pij IX dto. 17. jun. 1847.)

6. Posebno častiti skrivnost presv. Trojice, preklinovanja se varovati, kerstno obljubo večkrat (n. pr. o nedeljah) ponavljati in trojnoedinemu Bogu zahvalo izrekovati za milosti, ktere je podelil presv. Devici Mariji in vsaki drugi duši, tri- ali devetdnevno pobožnost*) v čast presv. Trojice opravljati, rožnivenec presv. Trojice moliti, se pobožno in s premislekom prekriževati, pobožno in s premislekom izrekovati besede: Čast bodi Očetu**) itd.

Naj zdatnejši pobožnost presv. Trojico častiti in močno orožje zoper vse dušne in časne nevarnosti je trikrat Sveto***) (rožnivenec) presv. Trojice.

Leta 446, ko je vladal cesar Teodozij mlajši, je bilo trikrat „Sveto“ razodeto. Takrat so bili v Carigradu grozovitni potresi. Bil je, kakor beremo, vpričo vsega ljudstva

*) To pobožnost lahko opravljaš tri ali devet dni pred praznikom presv. Trojice, ali tudi kadarkoli hočeš med letom, bodi si očitno z drugimi ali pa sam za se. Moliš pa, karkoli hočeš, ker ni nič gotovega določenega. Moliti zamoreš, če hočeš, trikrat Sveto ali rožnivenec presv. Trojice, ali karkoli ti je všeč. Odpustka zadobiš 7 let in 7 kvadragen za vsak dan tri- ali devetdnevnic. Če se pa o sklepu te pobožnosti skesano spoveš, sv. obhajilo prejmeš, katerokoli cerkev obišeš in tam v namen papeža nekoliko moliš, zadobiš popolni odpustek.

**) Če se trikrat „Čast bodi Očetu i. t. d. moli z namenom, zahvaliti se našsvetejši Trojici za posebne milosti in predstva, ktera je podelila prečisti Devici Mariji zlasti o njenem častitem vnebovzetji, se dobi odpustka 300 dni vselej, ako to molitvico moliš zjutraj, opoldne in zvečer; odpustka 100 dni vselej, kadar jo moliš; popolni odpustek enkrat v mescu, ako jo moliš ves mesec vsak dan zjutraj, opoldne in zvečer. Pa se moraš (enkrat) spovedati in [prejeti sv. obhajilo in moliti v namen sv. Očeta.

***) Mašnik, ki ima pooblastilo, blagoslavlja škapulirje presv. Trojice, sme tudi blagoslavlja roženvenčke, na ktere se moli trikrat Sveto.

v nebo povzdignjen neki deček. Povernivši se na zemljo pové ljudstvu in Prokulu, carigrajskemu nadškofu, da je slišal nebeške anđelje, ki so prepevali: „Sveti Bog, Sveti in Močni, Sveti neumerljivi.“ Ljudstvo to novo molitev odmoli, in precej ponehajo viharji in potresi, ki so šest mesecev Carigrad razdevali.

Rožnivenec presv. Trojice se tako moli:

V imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Amen.

V. Gospod, odpri moje ustnice.

R. In moja usta bodo oznanovala tvojo hvalo.

V. Bog, glej na mojo pomoč.

R. Gospod, hiti mi pomagat!

Čast Očetu in Sinu in sv. Duhu. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vékomaj. Amen.

Perva desetnica (dekada).

Sveti Bog, Sveti in Močni, Sveti neumerljivi, usmili se nas!

Oče naš, i. t. d.

Potem se devetkrat reče tako:

V. Tebi bodi hvala, tebi čast, tebi zahvala na vekomaj, o blažena Trojica.

R. Svet, svet, svet si Gospod, Bog vojskinih trum! Zemlja je polna tvoje slave.

Po dokončani desetnici se reče:

Čast Očetu, čast Sinu, čast sv. Duhu. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen.

Druga in tretja desetnica se ravno tako moli, kakor prva. Sveti Bog, Sveti in Močni i. t. d. izgovarjajo vsi, kadar se skupno moli.

Po dokončani tretji desetnici se reče:

Tebe Boga Očeta nerojenega, Tebe Sina edinorojenega, Tebe Tolažnika sv. Duha, sveto in neločljivo Trojico iz vsega serca in z ustmi spoznavamo, hvalimo in častimo: Tebi bodi slava na vekomaj.

V. Častimo Očeta in Sina s sv. Duhom.
R. Hvalimo in povikšujemo ga na vekomaj.

Molimo.

Vsemogočni večni Bog, ki si v pravi veri svojim služabnikom dodelil spoznati slavo večne Trojice in v mogočnosti moliti veličastno edinost: prosimo, da v ravno tisti veri poterjeni, smo vselej vseh zopernost obvarovani. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Reši nas, zveličaj nas, poživljaj nas o blažena Trojica.

Odpustki za trikrat Sveto. Enkrat na dan dobijo 100 dni odpustka vsi tisti, ki v čast presv. Trojice pobožno rečejo: Svet, svet, svet si ti o Gospod, Bog vojskinih trum. Zemlja je polna tvoje slave! Čast bodi Očetu, čast bodi Sinu, čast bodi Duhu svetemu!

Vsako nedeljo, v praznik presv. Trojice in vsak dan v osmini tega

praznika, se za pobožno izgovarjanje navedene molitvice zadobi odpustka 300 dni. Ako pa trikrat Sveto moliš vsak dan v mesecu, zadobiš v tistem mesecu popolnoma odpustek, ako se katerikoli dan spoveš, sv. obhajilo prejmeš in moliš v papežev namen. (Klemen XIV).

3. Milosti in obljube.

1. Družbeniki se vdeležijo vseh dobrih del škofov, mašnikov in vseh družih vernih po vsem svetu, ki so udje te bratovščine.

2. Vdeležba vseh dobrih del in vsega zasluženja (molitev, milovne, postov, ss. maš, truda v odkupovanji sužnjih) reda presv. Trojice.

3. Pomnoženje treh Božjih čednost. Sveta Cerkev podaja družbenikom škapulir z besedami: „Vzemi obleko presvete Trojice v pomnoženje vere, upanja in ljubezni. V imenu Očeta † in Sina in sv. Duha. Amen.“

4. Družbeniki imajo to-le veliko obljubo iz ust Jezusovih: V ječi sem bil in vi ste me rešili. Resnično vam povem, kar ste storili kateremu teh mojih narmanjših bratov, ste meni storili. Škapulir presv. Trojice nam bo toraj posebna bramba v smertni uri in pri sodbi.

5. Bratovščina presv. Trojice je bogato obdarovana z odpustki.

Vsi družbeniki, kateri nosijo škapulir presv. Trojice, zadobijo vsak dan odpustek

7 let in 7 kvadragen, ako vse leto vsak dan molijo tri Očenaše, tri Češenamarije in Čast bodi Očetu; enkrat v vsakem mescu pa, katerikoli dan si zberejo, popolnoma odpustek, ako vse leto vsak dan molijo v čast presv. Trojici tri Očenaše, Češenamarije in Čast bodi Očetu.

Družbeniki škapulirja presv. Trojice zamorejo dobiti še veliko družih popolnih odpustkov, in sicer v dan pristopa, v smertni uri, 28. januarja, 2. februarja (Svečnica), 8. februarja (praznik sv. Janeza Matajskega), 14. februarja, pepelnično sredo, veliki četrtek, veliko nočno nedeljo, v praznik Kristusovega vnebohoda, v praznik presv. Trojice, 5. julija (praznik sv. Mihaela a Sanctis), v praznik Marijinega rojstva, drugo nedeljo mesca oktobra, 23. oktobra, 20. novembra (praznik sv. Feliksa Valoaškega), 25. novembra (praznik sv. Katarine), v dan rojstva Gospoda našega Jezusa Kristusa.

Kdor se hoče navedenih popolnih odpustkov vdeležiti, mora vredno prejeti zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskati svojo domačo farno cerkev (ako v tistem kraji ni cerkve reda presv. Trojice) in ondi nekoliko moliti v namen papeža. V smertni uri se ne zahteva molitev; dosti je, da se vsaj s srcem pobožno kliče presv. imé Jezus, ako ni mogoče z ustmi.

Veliko je podeljenih družbenikom še družih odpustkov, iz med katerih omenim le od-

puskov rimskih postaj *) o gotovih dneh in odpustka 5 let in 5 kvadragen, kadarkoli spremijo s prižgano svečo (ali tudi brez nje, če je nimajo) presv. Rešnjje Telo, ko se nese kakor popotnica in za bolnika molijo.

Vesoljno odvezo zamorejo družbeniki dobiti od pooblaščenega mašnika te-le dni: 28. jan., 8. febr., 14. febr., pepelnično sredo, veliki četrtek, v praznik presv. Trojice, 5. jul., 20. nov. in 25. nov.

II. Rujavi škapulir naše ljube Gospe z gore Karmel.

I. Zgodovina in obljube.

Zveličani Simon Stok, general Karmelitov, je Marijo, mater usmiljenja, goreče pro-

*) Odpustki rimskih postaj so: Odpustek 30 let in 30 kvadragen se zadobi na novega leta dan, v praznik sv. treh kraljev, prvo, drugo in tretjo predpepelnično nedeljo, veliki petek, veliko saboto, velikonočni pondeljek in torek in vse dni osmine in tudi še belo nedeljo, na dan sv. Marka in vse tri dni pred vnebohodom Jezusovim, binkoštno nedeljo in vse dni njene osmine, v praznik sv. Štefana, prvega marternika, sv. Janeza evangelista in v praznik nedolžnih otročičev. — Odpustek 25 let in 25 kvadragen je dovoljen za cvetno nedeljo. — Odpustek 15 let in 15 kvadragen se zamore dobiti pepelnično sredo, četrto postno nedeljo, tretjo adventno nedeljo, v dan pred Božičem, sveti večer in pri **drugi** maši svetega dne. — Odpustek 10 let in 10 kvadragen vse postne nedelje (izvzeta je četrta) in vse delavnike v postu, binkoštno saboto; sredo, petek in saboto kvaternega tedna v jeseni; prvo, drugo in četrto nedeljo v adventu in kvaterne dni mesca grudna.

Kdor se hoče teh naštetih odpustkov vdeležiti, mora navedene dni (če tam ni redovne ali bratovske cerkve presv. Trojice) farno cerkev obiskati in v papežev namen moliti.

Veliki četrtek, velikonočno nedeljo, v praznik Jezusovega vnebohoda in Božični dan pa zamoreš zadobiti popolnoma odpustek rimskih postaj, ako se spoveš in sv. obhajilo prejmeš.

sil, naj bi mu podelila pomoček, kateri bi ljudi obvaroval pekla in vic. Marija, kraljica nebes, se temu svetemu možu, obdana od velike množice angeljev, prikaže na Angleškem 16. julija 1251, mu izroči rujavi škapulir in izreče spomina vredne besede: „Vzemi, moj ljubi sin, ta škapulir svojega reda; to je posebna milost, katero sem sprosil za te in za otroke Karmelske gore; kdor umerje s to obleko oblečen, bo obvarovan večnega ognja. Znamnje je zveličanja, bramba v nevarnostih in zastava posebnega miru in varstva.“ Marija to izgovorivši zgine spred oči svetega služabnika, in ta obderži škapulir v svoji roki.

Učeni papež Benedikt XIV. je to prikazen Matere Božje spoznal za resnično. Po tem razodetji pobožno verujemo, da vsak, kdor umerje oblečen s tem škapulirjem, milost najde pred Bogom in v pekel ne pride. To je prva posebna pravica, katero je Marija obljubila udom te bratovščine. Da se kdo vdeleži te obljube, je potreba, da je ud bratovščine, mora škapulir nositi s pobožnim srcem, mora kerščansko živeti in v smertni uri škapulir na sebi imeti.

Samo pa se razume, da te milosti ne more deležen biti, kdor na škapulir se zanašaje prederzno v grehah in hudobijah živi. Kdor se ne zmeni za Marijine milosti in jih

z nespokornim srcem od sebe meče, ovira tudi obljube in ljubeznjive namene te usmiljene matere. Škapulir ne da pravice, smertno grešiti in vendar se zveličati, ampak družbenikom deli milost spreobrnjenja, pravega kesanja in stanovitnosti do konca in s tem tudi milost srečne smerti. Kdor pa hoče terdovraten ostati, ta tega sv. škapulirja ne bo oblekel, ali če ga je, ga bo od sebe vergel. Gotovo je mogoče, se zveličati tudi brez škapulirja naše ljube Gospe s Karmelske gore, ali gotovo pa je tudi, da se s to obleko ložej pride v nebesa, ker ž njo je sklenjena obljuba: *In hoc moriens aeternum non patietur incendium* — kdor bo v ti obleki umerl, v večnem ognji ne bo gorel.

Druga obljuba, katero je Marija naredila družbenikom bratovščine rujavega škapulirja, je sabotna milost. Kaj je sabotna milost?

Marija se prikaže papežu Janezu XXII. (1316—1334), mu priporoči red Karmelitov in obljubi, dušam v vicah, ktere so bile zapisane v to bratovščino, pomagati, jih tolažiti, in berž ko berž, zlasti pa v saboto po njih smerti iz vic rešiti. Ker je Marija obljubila, da bo duše družbenikov, ki so nosili Karmelski škapulir, rešila iz vic zlasti prvo saboto po smerti, zato se pravi ti obljubi sabotna milost ali sabotnica. Aleksander V. jo je poterdil v svojem razpisu 7. dec. 1409. Tudi Benedikt XIV. je zagovarjal to razodetje, ker so ga grajali nekteri dvomljivci

in je ob enem ukazal, da se verniki deržé dekreta Pavla V. od 15. sveč. 1613, s katerim je dovolil Karmelitom, da smejo očitno pridigovati od tega razodetja. S tem pa, da je sv. Cerkev poterdila sabotno milost, nikakor nima namena, nas oprostiti dolžnosti, zadostovati za grehe, temuč hoče le našo spokornost podpirati, da bi toliko bolj gotovo in toliko poprej se vdeležili te velike sabotne milosti, kolikor bolj goreče si bomo prizadevali, svoje dolgove pri Bogu zbrisovati s spokornimi deli.

Tudi ne mislimo, da je nepotrebno moliti, ss. maše brati i. t. d., za tiste, ki so v življenji spolnovali to, kar je predpisano v zadobitev sabotne milosti. Častitljivemu Dominiku à Jesu Maria se prikaže duša, velika dobrotnica njegovega samostana, in ga prosi, da bi ji pomagal, ker v vicah silne bolečine terpi. Za to dušo, ki je bila v življenji družbenica bratovščine Karmelske Matere Božje, goreče moli in daritev opravi. Prikažeta se Dominiku Jezus in sv. Jožef in mu obljubita, da duša, za katero je molil, bo iz vic rešena prihodnjo saboto. Dominik prečisto Devico Marijo opomni, da to ni nobena posebna milost, ker je za vse družbenike sv. škapulirja obljubljena splošna milost, da bodo sprejeti v nebesa precej prvo saboto po smerti. Marija pa mu odgovori: „Moj sin, akoravno jih je veliko, kateri moj škapulir nosijo, jih je

**Sv. Jožef, ti prijatelj presvetega serca,
prosi za nas?**

Srečen pot pobožnemu mladenču.

Preljubi mladenec, ki si še mlad in bi v nebesa prišel rad, prav lepo prosim te, poslušaj in vbogaj me, kaj ti na pot povem. Da boš srečno hodil, varuj se:

1. „Slabe tovaršije“. S svetim boš svet, nedolžen z nedolžnim, s čistim čist, hudoben s hudobnim. Oh koliko mladeničev je zapustilo očetov dom kot lepo zeleno drevo, v malo letih so prišli po slabih tovaršijah vsi zapeljani domu.

LITANIJE

presvetega Srca Jezusovega

(Odpustek 300 dni.)

Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Kriste, sliši nas!
Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,
Bog Sin, odrešenik sveta,
Bog sveti Duh,
Sveta Trojica, en sam Bog,
Srce Jezusa, Sinú večnega Očeta,
Srce Jezusovo, v Materi Devici
od svetega Duha upodobljeno,
Srce Jezusovo, z Besedo Božjo
v osebi združeno,
Srce Jezusovo, neskončno veli-
čanstveno,
Srce Jezusovo, sv. tempelj božji,
Srce Jezusovo, šotor Najvišjega,

usmili se nas!

Srce Jezusovo, hiša božja in
vrata nebeška,
Srce Jezusovo, žareče ognjišče
ljubezni,
Srce Jezusovo, posoda pravice
in ljubezni,
Srce Jezusovo, dobrote in lju-
bezni polno,
Srce Jezusovo, brezno vseh čed-
nosti,
Srce Jezusovo, vse hvale najbolj
vredno,
Srce Jezusovo, kralj in središče
vseh src,
Srce Jezusovo, v katerem so vsi
zakladi modrosti in znanosti,
Srce Jezusovo, v katerem biva
vsa polnost božanstva,
Srce Jezusovo, nad katerim ima
Oče svoje posebno dopadénje,
Srce Jezusovo, iz čigar polnosti
smo vsi prejeli,
Srce Jezusovo, hrepenenje več-
nih višav,
Srce Jezusovo, potrpežljivo in
neskončno usmiljeno,

usmili se nas!

Srce Jezusovo, bogato za vse,
ki te na pomoč kličejo,
Srce, Jezusovo, vir življenja in
svetosti,
Srce Jezusovo, sprava za naše
grehe,
Srce Jezusovo, z zasramovanjem
nasičeno,
Srce Jezusovo, zavoljo naših
hudobij potrto,
Srce Jezusovo, do smrti pokorno,
Srce Jezusovo, s sulico prebo-
deno,
Srce Jezusovo, vir vse tolažbe.
Srce Jezusovo, življenje in vsta-
jenje naše,
Srce Jezusovo, mir in sprava
naša,
Srce Jezusovo, krvava žrtev za
grešnike,
Srce Jezusovo, zveličanje v tebe
upajočih,
Srce Jezusovo, upanje v tebi
umirajočih,
Srce Jezusovo, sladkost vseh
svetnikov,

usmili se nas!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usmili se nas!

M o l i t v e.

(Klečé.)

1. V čast presv. Srca Jezusovega.

V. Jezus krotak in iz srca ponižen.

O. Upodobi naše srce po svojem srcu.

M o l i m o.

Vsemogočni večni Bog, ozri se na Srce svojega preljubega Sina, in na češčenje in zadoščenje, katero ti daje v imenu grešnikov, ter tako potolažen odpusti njim, ki prosijo tvojega usmiljenja, v imenu istega svojega Sina, Jezusa Kristusa, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog, na vekov veke. Amen.

2. Posvetitev presvetemu Srcu Jezusovemu.

Presladki Jezus, Zveličar človeškega rodu! poglej nas ponižno klečeče pred tvojim altarjem! Tvoji smo, tvoji hočemo biti. Da bi pa bili še ožje sklenjeni s teboj, zato se danes vsak izmed nas radovoljno posveti tvojemu Srcu.

Tebe mnogi niso nikdar poznali. Tebe so mnogi zavrgli, ne meneč se za tvoje zapovedi. Usmili se obojih, usmiljeni Jezus, in potegni k svojemu Srcu vse. Kralj bodi, Gospod, ne samo vernikov, ki niso nikdar odpadli od tebe, ampak tudi izgubljenih sinov, ki so te zapustili. Stôri, da se že skorej vrnejo v očetovo hišo, da ne poginejo od uboštva in gladu. Bodi kralj tistih, ki jih slepi zmota ali loči nesloga. Privabi jih v zavetje resnice in k edinosti vere, da bo kmalu en hlev in en pastir. Bodi nazadnje kralj vseh tistih, ki živé še v starem paganstvu in otmi jih iz temè v božjo svetlobo in kraljestvo.

Daj, Gospod, svoji Cerkvi varno in zanesljivo svobodo. Daj vsem narodom mirno življenje. Daj, da se glasi od kraja do kraja zemlje en glas: Bodi hvala božjemu Srcu, ki nas je rešilo; njemu čast in slava vekomaj! Amen.

Oče naš itd. Češčena Marija itd.

2. „Igre“ posebno dokler si še mlad, da ne boš sebi in drugim tat in na starost berač. Vsaki krajcar, ki ga po krivici pridobiš, je kervavi denar, ki v nebo vpije.

3. „Plesa“. Kdo zamore povedati število nesrečnih mladenčev, ki so zdravi plesati začeli, bolni nehali in mladi pomerli. Žalostno se na raji godi, v sredi med plesavci se peklenšček vrti, ko milo joka angelj se nedolžnosti, ko ji godei mrtvaško pesem godejo. „Ako bi toliko svetlih zvezd na nebu bilo, kakor se je grehov na plesu zgodilo, bila bi temna noč svitlejši, kakor beli dan,“ pravi sv. Krizostom.

4. „Kletve in priduševanja“. Preklinovavec ne bo vidil nebeškega kraljestva, ker on žali Boga, pohujša bližnjega, nebesom žalost, peklju veselje dela, sam sebi pa nesrečo. Vreden je, da mu jezik izgnije. Kdor za vsako reč kletvico na jeziku ima, on hudobnemu duhu svojo dušo proda in bo v peklju svoje tovarše najdel.

5. „Nepokoršine do staršev“. Sina, ki svoje starše žali, bo nesreča vse žive dni za vrat deržala. Kdor staršem odgovarja, vreden je, da se mu jezik zaveže. Kdor pa očeta do praga privleče, njega bojo njegovi otroci čez prag sunili. Roka pa je prekleta, ki se loti svojega očeta. Pravični Bog tepe vsako pregreho, ali nehvaležne otroke sedemkrat huje. Bog bo pa tudi sedemkrat povrnil, kar svojim staršem le enkrat storiš.

6. „Pijančevanja“. Kdor v svojih mladih letih veliko po oštarijah leta, bo na starost kruha prosil. Pijanec dolge dela, ki jih nikoli poplačal ne bo; vedno preklinja, klafa in opravlja, malo pa moli, malokdaj k spovedi gre in še takrat se ne poboljša. V pijanosti je pa tudi nečistost. Zato zapeljivci piti kupujejo, kadar nedolžne zapeljujejo. Pijanost in nečistost ste dve sestri iz pekla doma, in mladenča zdvijate, če se njima poda.

„Zapeljivega ženstva“. Ako veš, da v kaki hiši zapeljive dekleta imajo, še memo ne hodi, da njih priliznjene petja slišal ne boš. Kdor po dnevi za ženskami lazi, že čez koleno v nečistosti gazi, kdor pa po noči za njimi hodi, njega sam satan vodi. Vsi voglarji pa in vasovavci, vlačugarji in ponočevavci, so černi peklenški krokarji, ubijavci nedolžnih duš. Ojstra šiba Božja zadene vsacega grešnika, nečistnika pa tepe do bele kosti.

vender malo, da bi storili, kar je potrebno, da bi sabotne milosti se vdeležili.“ Ko je dan perve sabote potem napočil, je sv. mož vidil dušo iti v nebesa.

Kdor se hoče sabotne milosti vdeležiti, je potrebno, da po svojem stanu čisto živi in vsak dan moli, ako brati zna, male dnevne ure (*officium parvum*) Matere Božje. Kdor ne zna brati, se mora mesa zderžati o sredah in sabotah.*) Za duhovne velja namesti male službe (*officium*) Matere Božje navadni brevir; ravno tako za redovnike in redovnice, in navadna služba (*officium*) prečiste Device za tiste, kateri so jo moliti dolžni. — Dolžnost, moliti malo službo Matere Božje ali zderžati se o sredah in sabotah mesnih jedi, sme v to pooblaščen mašnik spremeniti ali pomanjšati v druge pobožne dela. — Sv. zbor odpustkov je določil (15. avg. 1840), da, ako ima kak ud posebno težke opovire, ni dolžan dnevnih časov Matere Božje moliti in o sredah in sabotah tudi ne se mesnih jedi zderžati. Vender naj se taki družbeniki vselej posvetujejo s kakim učenim in previdnim spovednikom in naj se podveržejo njegovi razsodbi. —

O pomba. Tudi to, kar je v zadobitev sabotne milosti zapovedano, samo na sebi ne veže pod grehom.

*) Če pade na sredo ali saboto Božič, se mesnih jedi zderžati ni potrebno.

2. Odpustki in druge duhovne dobrote.

Ako se spoveš, sv. obhajilo prejmeš in navadne molitve za odpustke opraviš, zadobiš popolni odpustek na dan sprejetja, ko se ti na vrat dene škapulir; v praznik Karmelske Matere Božje (16. julija) ali v nedeljo potem; na smertni postelji, ako pobožno, če ne moreš z ustmi, vsaj s srcem kličeš presv. ime Jezus. Na smertni postelji imajo družbeniki tudi pravico, prejeti vesolno odvezo in ž njo popolnoma odpustek.

Ako se spoveš, sveto obhajilo prejmeš, farno cerkev (kjer ni karmelitovske) obiščeš in navadne molitve za odpustke opraviš, se zamoreš popolnega odpustka vdeležiti: vse srede v letu; v praznik čistega spočetja, rojstva, darovanja in vnebovzetja Marije Device; v praznik sv. Jožefa, sv. Šimona (16. maja), v praznik Karmelske Matere Božje in vse dni te osmine; sv. Ane, sv. Elija, sv. Mihele, sv. Terezije itd. Tudi zamoreš zadobiti vse odpustke rimskih postaj pod ravno tistimi pogoji, kakor pri belem škapulirji.

Poleg teh odpustkov se zamorejo družbeniki vdeležiti še mnogo drugih popolnih in nepopolnih. Vsi popolni in nepopolni odpustki se zamorejo v prid obrniti vernim dušam v vicah.

Družbeniki zadobijo posebno varstvo Marije Device v vseh dušnih in telesnih nevar-

nostih, se vdeležujejo vseh dobrih del in zasluženja reda in bratovščine Karmelitov in vsak altar, na katerem se po smerti kaka sv. maša za njih bere, je privilegiran, to je, pri vsaki taki maši mertvi družbenik zadobi popolni odpustek.

III. Plavi ali modri škapulir brezmadežnega Spočetja.

I. Zgodovina.

Škapulir brezmadežnega Spočetja sta Jezus in Marija razodela v začetku 17. stoletja častitljivi Uršuli Beninkaza, vstanoviteljici reda Teatink v Neapeljnu. Ta služabnica Božja je imela čudovite čednosti, ktere je sv. Filip Neri večkrat občudoval, pa tudi na skušnje deval. Pogostokrat je bila zamaknjena in v njenem sercu je plamtela goreča ljubezen do Boga in bližnjega. Ko je bila zamaknjena nekega dne, (bilo je na Svečnico 1617) se ji prikaže Marija Devica z Božjim detetom v naročji. Bila je belo oblečena, ogernjena z modrim plaščem in obdana od veliko ravno tako oblečenih devic. Kakor ljubeznjiva mati jo Marija nagovori, rekoč: „Ne boj se Uršula, jenjaj solze pretakati, na mesto žalostnih zdihljejev naj stopi neskaljeno veselje serca in z največi pazljivostjo poslušaj, kar ti bo povedal moj in tvoj Jezus, ki ga v naročji imam.“ Po teh sladkih

Marijinih besedah spregovori Jezus. Veli ji, da naj zida samostan (klošter), kjer naj 33 devic po samostanskih pravilih živi pod imenom „Brezmadežnega Spočetja“ in da naj bodo oblečene ravno tako, kakor vidi Marijo, čez belo oblačilo namreč naj nosijo plašč modre barve. Obljubi ji, da bo podelil tem redovnim devicam obilno milost in duhovnih dobrot, ako bodo živele po pravilih, ki se jim bodo še le dala. Uršula prosi potem Jezusa, da bi blagovolil obljubljene milosti podeliti tudi vsem tistim, ki bodo sicer med svetom živeli, pa stanu primerno čistost varovali in nosili modri škapulir. Jezus to prošnjo usliši in da jo tega prepriča, ji med zamaknjenjem da viditi mnogo število angeljev, kateri so veliko škapulirjev v rokah deržali in jih delili na vse kraje po zemlji.

Precej potem je ta pobožna služabnica Božja jela izdelovati majhne modre škapulirje, ktere je blagoslavljal neki duhoven, in delila jih je vernikom. Vsak je s pobožnim srcem nosil ta škapulir in kmalo se je vidilo, koliko dobrega sadu je ta pobožnost prinašala kristjanom. Še preden je Uršula umerla, je bil ta škapulir vterjen, daleč razširjen in poterjen od papeža Klemena X. in Klemena XI.

2. N a m e n

te bratovščine je poglavitno ta, da bi družbeniki, ki nosijo modri škapulir, večnega Boga goreče prosili, da bi grešniki se spreobrnili

in vredni sad pokore in dobrih del obrodili. Še drugi namen je, da bi verniki s tem bili v posebno Marijino varstvo postavljeni in skušnjav, zlasti skušnjav zoper čistost obvarovani. To naznanja sv. Cerkev, ki družbenikom škapulir podaja z besedami: „Vzemi, brat (sestra), škapulir brezmadežnega Spočetja blažene Marije Device, da na njeno posredovanje starega človeka slečeš, in to obleko, očiščen vseh grehov, nosiš brez madeža in prideš v večno življenje. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.“

3. Pobožne vaje.

Družbenikom se priporoča, pogosto zdihniti k Jezusu v zakramentu presv. Rešnjega Telesa, rekoč: „Hvala in zahvala vedno naj bo presvetemu Božjemu Zakramentu.“ (100 dni odpustek enkrat na dan. Pij VII. 30. jun. 1818.) Nadalje naj udje te bratovščine brezmadežno Devico Marijo posebno časte in pogostokrat naj zdihnejo: „Hvaljeno bodi sveto in brezmadežno Spočetje preblazene Device Marije.“ Za ta zdihljaj je od sedanjega papeža Leona XIII. (10. sept. 1878) podeljen odpustek 300 dni. Kratka in lahka je tudi sledeča pobožna vaja: vsak dan ponižno moliti 12 Češenasimarij v čast 12 Marijinih posebnih milost, in 3 Očenaše in 3 Čast Bogu presv. Trojici v čast. To pobožno vajo je sv. Andrej Avelin opravljal in jo je tudi drugim priporočal.

4. Odpustki.

S škapulirjem brezmadežnega Marijinega Spočetja je sklenjeno prav veliko odpustkov, od katerih se vsak zamore nakloniti dušam v vicah.

1. Popolni odpustki: V dan sprejetja; vsako prvo nedeljo mesca; vsako saboto v postu; tiho nedeljo in v petek potem; v sredo, četrtek in petek velicega tedna; Božični dan, velikonočno nedeljo, v praznik vnebohoda, binkoštno nedeljo, v praznik presv. Trojice, najdenja in povikšanja sv. križa; v praznik čistega spočetja, rojstva, oznanjenja, očiševanja in vnebovzetja Marije Device; 2. avgusta ali na Poreijunkule dan; v praznik vseh svetnikov, sv. Jožefa, sv. Mihela, angeljev varhov, sv. Janeza Kerstnika, ss. apostolov Petra in Pavla, sv. Avgušтина, sv. Terezije, in ob tistih praznikih, ki jih obhajajo redovniki Teatini. Enkrat v letu, kadar se za 40urno molitev izpostavi presv. Rešnjje Telo; enkrat v letu med duhovnimi vajami; novomašnik, ako je ud, v dan svoje nove maše; enkrat v letu, katerikoli dan si izvoliš; prvi in zadnji dan Božičnih devetdnevnice; na smertni postelji.

Kdor se hoče teh navedenih odpustkov vdeležiti, mora se spovedati, sv. obhajilo prejeti in nekoliko moliti v papežev namen.

2. Še drugi imenitni odpustki.

a) Odpustki rimskih postaj. Teh se zamoreš vdeležiti pod ravno tistimi pogoji,

kakor je pri belem škapulirji povedano; le cerkev, katero obišeš, mora biti cerkev reda Teatinov. Kjer pa redovnikov Teatinov ni, tam zadostuje vsaka druga cerkev, da ima le kak altar Matere Božje.

b) Mnogoštevilni odpustki, ki so v Rimu podeljeni za obiskovanje 7 poglavitnih cerkev in 7 privilegiranih altarjev. Teh odpustkov se zamore vsak družbenik vdeležiti dvakrat v mesecu, ako po prejetih ss. zakramentih obiše tako cerkev, ki ima 7 altarjev in je med njimi eden Matere Božje in pri vsacem altarji nekoliko moli.

c) Dvakrat v mesecu (dneva si zamore vsak po svoji volji sam izbrati) se zamorejo družbeniki vdeležiti ravno tistih odpustkov, ktere zadobé tisti, ki gredo na božjopot v sveto deželo in v Jeruzalem k Jezusovemu grobu.

Odpustki sv. dežele so veliki in mnogoštevilni. Vsled necega v pretečenem stoletji tiskanega popisa se tam zadobi 50 popolnih odpustkov, med kterimi je eden z imenom „Rešenje ene duše iz vic“ in verh tega še 178 odpustkov po 7 let in 7 kvadragen.

V cerkvi Božjega groba v Jeruzalemu je vsak dan popolnoma odpustek z imenom: „Rešenje ene duše.“

Za odpustek svete dežele in Božjega groba v Jeruzalemu je potrebno spoved opra-

viti, presv. Rešnje Telo prejeti in obiskati kako cerkev Teatinov. Kjer pa teatinske cerkve ni, zadostuje vsaka druga cerkev, da ima le kak Marijini altar in v njej opraviš navadne molitve za odpustke.

d) Brez spovedi in sv. obhajila zamorejo družbeniki plavega škapulirja na dalje zadobiti vse odpustke, ktere bi zado- bili, ako bi obiskali 7 poglavitnih cerkev v Rimu, cerkev Porcijunkule v Asizu, cerkev sv. Jakopa v Komposteli na Španjskem in svete kraje v Jeruzalemu, kjerkoli in kadarkoli (toties quoties) molijo 6 Očenašev, 6 Češenasi- marij in Čast bodi Očetu v čast presv. Trojici in brezmadežni Mariji Devici z name- nom, da bi Bog blagovolil, sv. Cerkev povik- šati, krive vere zatreti in edinost med ker- ščanskimi vladarji ohraniti. Tudi ta izvan- redni odpustek se zamore dušam v vicah nakloniti.

3. Nepopolni odpustki.

Odpustek 60 let, če pol ure Božje res- nice premišljuješ; — 20 let, če bolnika ob- išeš, da bi mu kakšno dušno ali telesno do- broto skazal; — 200 dni, če Božjo besedo poslušáš; — 50 dni, če pobožno ss. imeni Jezus in Marija kličeš. In še veliko družih.

Vse ss. maše, ktere se opravijo za mertve ude plavega škapulirja imajo pravico privi- legiranega altarja.

IV. Černi škapulir Matere Božje 7 žalost.

1. Zgodovina in namen.

Živelo je v začetku 13. stoletja med družimi veljaki v Florenciji sedem po rodu in bogastvu, še bolj pa po svetosti imenitnih mož, ki so Devico Marijo posebno goreče častili. Imé jim je bilo: Bonfili Monaldov, Bonajunkta Manetov, Manet Antelenski, Amidej Amidejski, Uguči Ugučijonov, Sostenej Sostenejski in Aleš Falkonijerski.*) Bila je v Florenciji pobožna družba, ktere udje so si posebno prizadevali, Marijino čast povikševati. Med njimi je bilo tudi teh sedem gospodov, ki so Marijine praznike z vso slovesnostjo obhajali. Ko ti leta 1233 god vnebovzvetja Marijinega z iskrenim hvalnim prepevanjem posvečujejo, glej! prikaže se jim nebeška Kraljica sama v prečudni svetlobi in rajski lepoti, vlije v njih serca neizrekljive radosti ter jim reče, da naj zapusté svet, njegove časti in vse premoženje in naj se podado v samoto, da bi ji služili z veči gorečnostjo in čistostjo. Po dokončani molitvi se med seboj in z zveličanim Ardingom, takratnim škofom Florenškim, pogovarjajo od te prečudne prikazni Matere Božje. Pokorni povelju svoje nebeške gospe v 23 dneh v red spravijo svoje pozemeljske opravila, razdelijo

*) S. C. R. je letos na vprašanje, ali kaže, da bi se ti zveličani možje oklicali za svetnike, odgovorila, da.

svoje premoženje med uboge, zapustijo svoje palače in mesto in se v raševino pepelnate barve ogernjeni v praznik rojstva Marijinega umaknejo v uborno kmečko hišico. Tukaj, daleč od mestnega hruma, živijo bolj po angeljsko kakor po človeško.

Ti sveti spokorniki so bili kmalo prisiljeni, se zopet podati nazaj v mesto, da bi se posvetovali s svojim preljubim škofom Ardingom. Ko v mesto pridejo, jim gré nenadoma naproti velika množica ljudi vsacega stanú, vsake starosti in vmes tudi več mater, ki so imele v naročji svoje dojenčke, kateri so klicali: „Glejte služabnike Marijine! Glejte služabnike Marijine!“ Drugo leto potem pridejo v osmini sv. treh Kraljev le-ti ss. možje zopet v mesto in zopet se ponovi čudo, da so dojenčki klicali: „Glejte služabnike Marijine!“ Med otročiči, ki so tako klicali, je bil tudi sv. Filip Benicij, ki je bil takrat še le v petem mesecu svoje starosti.

Vsled tega prečudnega klicanja dojenčkov, je rastel slovez svetosti teh 7 mož bolj in bolj. Mestjani in kmetje jih hodijo kar trumama obiskavat v njih bornih celicah. To pa ponižnim 7 Marijinim služabnikom ni bilo všeč, in zato prosijo svojo nebeško gospó, da bi jim odkazala za stanovanje kak drug kraj, kjer bi ne bili od obiskovanj ljudi nadlegovani in v premišljevanji moteni. Marija njih prošnjo hitro usliši, odkaže jim za prihodnje

stanovanje planinski verh gore Senari in dobremu škofu Ardingu navda misel, jim ta planinski verh v dar podeliti. Zadnji dan majnika l. 1234 — bil je ravno praznik Jezusovega vnebohoda — splezajo na odkazano jim goro. Tukaj na visoki planini so potem v pozemeljskih votlinah sveto živeli, se ostro pokorili in vedno premišljevali življenje, terpljenje in smert Jezusa Kristusa in bolečine njegove svete Matere Marije.

Že so preživeli 6 let na ti gori in so se s svetim življenjem vredne storili, zadobiti še večji milosti. Marija je le-te svete može izvolila, da bi n o v r e d vstanovili, in presveta Mati Božja jim je to svojo voljo s čudeži naznanila. Tretjo postno nedeljo l. 1239 je vinograd, kterega so bili na gori zasadili, v enem dnevu ozelenil, odevetel in zrel sad obrodil. Ta čudež je bil svetemu škofu Ardingu dokaz, da so ti može poklicani, vstanoviti r e d , ki naj bi bil ves posvečen Mariji. Prikaže se Marija tudi škofu Ardingu in mu čudež vinograda, ki je bil spomladi z zrelim grozdem obložen, razloži z besedami modrega Siraha: „Kakor terta sem sladak in dušič sad obrodila; in moje cvetje je pošten in častitljiv sad.“ (24, 23.) Ponižni služabniki dekile Gospodove so se imeli nevredne za tako podvzetje; po drugi strani pa so se bali, se zoperstavljati Božjim sklepom. V tem dvomu so s še večji gorečnostjo molili in se pokorili, da bi še bolj gotovo znamnje Božje volje za-

dobili. Česar so želeli, so sprejeli. Zvečer pred velicem petkom, ki je bil v tistem letu 25. marca ali v dan včlovečenja Gospodovega, ko so bili ti sveti očetje ravno vsi zamaknjeni v premišljevanje bridkega Jezusovega terpljenja in v premišljevanje bolečin njegove presvete Matere, se nebesa odpró in iz njih stopi prevzvišena Kraljica, spremljevana od neštivilnih angeljev. Eni angeli nosijo orodje, s katerim je bil Jezus mučen in križan, eni so nesli bukve s pravili sv. Avguština, eni so kazali na škit, na katerem je bilo z zlatimi čerkami zapisano: „*Servi Mariae — služabniki Marije*“, eni so majali s palmovimi vejami, eni pa so v rokah držali neko černo obleko.

Pri ti prečudni prikazni, ki je ob enem bila vesela in žalostna, se je vseh sedem svetih očetov zamaknilo. Sv. Devica Marija se jim kakor ljubeznjiva, od bolečin in žalosti napolnjena mati približa, kaže na bukve pravil sv. Avguština, ktere naj bi sprejeli in na slavni naslov, na ktere ga jih je že po dojenčkih pripravljala, slednjič pa jim poda černo obleko žalosti. Veli jim, sleči obleko pepelnate barve, obleči to černo, jo vedno nositi in vstanoviti novo družbo (nov red), kateri ima biti namen, z vednim premišljevanjem terpljenja Kristusovega in bolečin Marijinih sebe in druge posvetiti in za plačilo zadobiti nebeško veličastvo, ktero pomenijo palmove veje. Rekla je Marija: „Vzemite to

obleko in ravnajte se po pravilih Avguštinovih, da, ko ste zaznamovani z imenom mojih služabnikov, v resnici zadobite tudi palmo večnega življenja.“

Kar je Marija tem 7 očetom ukazala, to so tudi spolnili. Ko so se prvič v črni obleki, katero so bili od Marije prejeli, v Florenciji očitno pri procesiji prikazali, so dojenčki zopet klicali: „Služabniki Marije!“ Ta novi red služabnikov Marijinih, ki je bil leta 1255 od apostolskega stola poterjen, se je čudovito urno razširil po Evropi in celo tudi po Afriki in Aziji.

Ni pa vsacemu mogoče, svet zapustiti in v samostan se podati; vsacemu pa je žalostno Mater Božjo častiti priporočano od samega Jezusa, ki je kazaje na bolečin polno Marijo pod križem govoril: „Glej! tvoja mati!“ Od teh sedem svetih mož se je za take, ki so med svetom, pa želijo častiti žalostno Mater Božjo, vpeljala bratovščina Matere Božje 7 žalost. Ti sveti očetje so tiste, ki so bili bolj goreči, sprejeli v svojo družbo in jim dali černo obleko, kakoršno so bili od Marije dobili; tistim pa, kateri so hotli med svetom Mariji služiti in njene bolečine premišljevati, so dajali manjši černo obleko, kateri pravimo škapulir žalostne Matere Božje. Ta bratovščina je razširjena po vsem svetu in blagoslovljeni škapulir se družbeniku na vrat dene z besedami: „Vzemi, preljubi brat (sestra) oblačilo

blažene Device Marije, to posebno znamenje njenih služabnikov, v spomin 7 bolečin, ki jih je Ona terpela o času življenja in smerti svojega edinorojenega Sina, da tako oblečen pod njenem varstvom vekomaj živiš. Amen.“

2. Pobožne vaje.

Sveti vstanovitelji reda Marijinih služabnikov so vpeljali in moliti priporočevali rožnivenec žalostne Matere Božje. Molek, na kterega je sv. Filip Benicij molil rožnivenec žalostne Matere Božje, se še dandanes v mestu Todi hrani kakor draga svetinja. Ima ta rožnivenec 7 stavek po 7 jagod, vmes pa navadno po 7 svetinjic, na kterih se vidijo 7 Marijine žalosti. Na vsako jagodo (zerno) se moli ena Češenamarija in pri vsaki svetinjici en Očenaš. Na koncu je še troje zern in na vsako se moli ena Češenamarija v spomin solz, ki jih je Marija pretakala ob času življenja in smerti našega Zveličarja. Ko se moli prvi stavek (prvi Očenaš in prvih 7 Češenasimarij) naj se premišljuje p e r v a M a r i j i n a ž a l o s t, katero je imela, ko je Jezusa v tempeljnu darovala in iz Simeonovih ust slišala besede: „Tvojo lastno dušo bo meč presunil.“ — Pri drugem stavku naj se premišljuje d r u g a M a r i j i n a ž a l o s t, katero je imela, ko je morala v Egipt bežati z Jezusom, ker ga je hotel umoriti kralj Herod. — Pri tretjem stavku premišluj t r e t j o M a-

rijino bolečino, katero je Marija imela, ko je bila Jezusa zgubila in je zgubo njegovo tri dni objokovala. — Pri četrtem stavku premišljuj četrto Marijino žalost, katero je imela, ko je s križem obloženega Jezusa srečala. — Pri petem stavku premišljuj peto Marijino žalost, katero je imela, ko je vidila Jezusa na križu povzdignjenega, je vidila, kako je kri iz njegovih ran tekla in je po grozovitnih bolečinah čez tri ure umerl. — Pri šestem stavku premišljuj šesto Marijino žalost, katero je občutila, ko je vidila, da so Jezusovo stran s sulico prebodli, ga s križa sneli in v njeno naročje položili. — Pri sedmem stavku premišljuj sedmo žalost, katero je Marija, naša Gospa in posebna priprošnica svojih služabnikov in vseh revnih grešnikov takrat imela, ko so presveto Telo njenega sina Jezusa v grob položili.

Marijo, žalostno Mater našega Zveličarja, zamoreš tudi častiti, ako pobožno moliš cerkveno pesem „Stabat Mater“, ki je taka:

1. Mati žalostna je stala,*
Zraven križa — se jokala,
Ko na njem je visel Sin.
- 2.² Dušo njeno, ki zdihuje,
V britki žalosti tuguje,
Meč presune bolečin.

*²) Prestava g. Bilca.

3. O kak žalostna je bila
Tista blažena in mila
Mati edinega Sinú!
4. Kak žal'vala, kak zdih'vala,
Kak je tresla se, jokala,
Kadar strašno je terpel!
5. Kje je človek, da solzica
Britka mu ne zmoči lica
Ko bi vidil Mater to?
6. O koga ne bi ganilo,
Ko bi vidil Mater milo
S Sinom, ki terpi groznó!
7. Za pregrehe svoj'ga róda
Vidi Jezusa, Gospoda
V bolečinah bičan'ga.
8. V Sina ljub'ga gled upira,
Ki v britkosti grozni umira
In življenja tek končá.
9. O Devica, vir ljubezni,
Daj, da čutim moč bolezní,
Da se s Tabo posolzím.
10. Daj, da serce bo goreče,
Kristusa Boga ljubeče, —
Da dopasti mu želim.
11. Sveta Mati! to dodeli,
Rane Kristusa preseli,
Vtisni živo v serce mi!

12. Muka Sina, ki v rešenje
Moje — je dar'val življenje,
Mati deli z mano Ti.
13. Daj, da s Tabo jaz žalujem,
Da nad Križanem tugujem
Vedno, doklerkolj živim.
14. Zraven križa s Tabo stati,
Združen s Tabo žalovati,
S Tabo jokati želim.
15. Blažena devic Devica,
Meni sladka pomočnica,
Daj, da s Tabo jokam se!
16. Daj, da Kristusa terpljenje,
Nosim celo to življenje,
Rane vtisni mi v serecé.
17. Z ranami mi dušo rani,
S križem Sinovim me brani,
Sveta kri me naj pojí.
18. Ti boš v varstvo me sprejela,
Ognju večnemu otela,
Ko sodnik se oglasi.
19. Naj me sveti križ tolaži,
Smert naj Kristusa me blaži,
Milost me obdaja naj.
20. Ko pa truplo smert vzame,
Daj, da dušo mi objame
Slave večne — srečni kraj.

Amen.

Kolikorkrat kdo to pesem pobožno moli, da bi počastil ž njo žalostno Mater Božjo, vselej zadobi odpustek 100 dni. (Inoc. III.)

Lepa pobožna vaja, počastiti Mater Božjo 7 žalost, je tudi, ako se večkrat moli žalostna Češenasimarija, ki je taka:

Češena si Marija, žalosti polna, Križani je s Teboj; užaljena si med ženami in užaljen je sad Tvojega telesa Jezus. Sveta Marija, Mati Križanega, sprosi solze nam, križavcem Tvojega Sina, Amen. Kadarkoli kdo to molitev moli v čast žalostne Matere Božje s skesanim srcem, zadobi vselej odpustek 100 dni. (Pij IX. 23. febr. 1847.)

Žalostno Mater Božjo tudi pray lahko častiš, ako moliš 7 Očenašev in 7 Češenasi-marij; najboljši pa jo častiš, ako se greha zderžiš. Vedi, da greh je bil kriv Jezusovega terpljenja in Marijinih bolečin. Z besedami necega pobožnega moža rečem vsem družbenikom črnega škapulirja: „Bratje in sestre naj si dobro zapomnijo, da ni zadosti, le Marijo, žalostno Mater, premišljevaje njene bolečine milovati. Ona hoče vse kaj družega; Ona hoče, da, ko jo v srcu milujemo, si tudi prizadevamo, odstraniti vzrok njenih bolečin. Vzrok njenih bolečin pa je razžaljenje Božje, je greh.“

3. Velike milosti.

Sv. Alfonz Liguori piše: „Jezus Kristus je nekda j sv. Veroniki Binaški razodel, da, ako kdo premišljuje Marijine žalosti, ima nad tem ravno tako in še skoraj veči veselje, kakor če bi se njegovo lastno terpljenje premišljevalo.“ Kdor premišljuje Marijine žalosti, premišljuje tudi Jezusovo terpljenje; saj se vse Jezusove bolečine vidijo v Marijinim žalostnem Sercu kakor v zerkalu.

Zveličanemu Alešu Falkonieriju in potem sv. Brigitu je Marija obljubila, da hoče pobožne častivce njenih bolečin varovati v vseh okolišinah življenja, zlasti pa v smertni uri. Sveti Elizabeti pa je bilo od Boga razodeto, da je Marija Jezusa prosila za posebno milost za tiste, ki bodo z veliko pobožnostjo častili njene žalosti in bolečine, in Jezus svoji materi obljubi 4 milosti. 1. Kdor bo Marijo na pomoč klical zavolj njenih bolečin, bo zadobil milost, storiti pred smertjo pokoro za vse svoje storjene grehe. 2. Gospod bo tistemu na strani stal v vseh skušnjavah, zlasti na zadnjo uro. 3. Gospod bo takemu podelil veliko pobožnost do njegovega svetega terpljenja in v nebesih ga bo obilno poplačal. 4. Jezus bo častivce Marijinih bolečin popolnoma v roke dal svoji Božji materi, da naj ona po svoji volji ž njimi ravna in jim pridobi vse milosti, ktere želijo.

Kako polno tolažbe je varstvo Marije na smertni postelji, nam spričuje smert zveličanih

očetov in vstanoviteljev reda in bratovščine Matere Božje 7 žalost.

Zveličanemu Bonfiliju je prišla prečista Devica Marija smertno uro napovedat. Zveličani Aleš Falk. je bil na smertni postelji od Jezusa in veliko angeljev obiskan, tolažen in v nebesa peljan. Iz umirajočega zveličanega Amadeja se je izlivala taka luč, da je bila razsvitljena vsa gora, na kateri je bil zidan samostan. Sostenej in Ugočij sta dobila iz nebes naznanilo bližnje smerti in sta oba skupaj umerla, ko sta ravno Češenamarijo molila. Sv. Benicij je vidil, da sta dva angelja te dve duši Mariji podala v podobi dveh lepih lilij. Zveličani Manet je umerl v praznik Marijinega vnebovzetja, ko je na koru ravno Marijino slavo prepeval. Zveličani Bonajunkta je zadnji dan svojega življenja po sv. maši spred altarja v mašni obleki pridigoval svojim tovaršem od Jezusovega terpljenja, in ko je prišel do besed: „So ga križali,“ je razprosterl svoje roke, je zaklical: „Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo,“ in je umerl.

4. Odpustki.

1. Popolni odpustki so družbenikom bratovščine žalostne Matere Božje podeljeni: 1. Za dan sprejetja, ko ud dobi škapulir, ako se spove in prejme sv. obhajilo; 2. kadar je poglobitni praznik bratovščine

(spoved, obhajilo, obiskanje bratovske cerkve ali kapele); 3. v smertni uri, ako se spoveš, in sv. obhajilo prejmeš, če ss. zakramentov prejeti ne moreš, se vsaj kesaj svojih grehov in z ustmi ali vsaj s srcem izreci sveto imé Jezus; 4. v praznik 7 zveličanih očetov (11. febr.), sv. Peregrina (30. aprila), sv. Julijane (19. junija), sv. Filipa Benicija (23. avgusta). Ako kateri teh praznikov pade na delavnik, je odpustek potem prvo nedeljo po prazniku. 5. V petek pred cvetno nedeljo in tretjo nedeljo mesca septembra. Pogoji za te popolne odpustke pod št. 4. in 5. so: spoved, obhajilo in obiskovanje kake servitovske cerkve. Dalje se 6. zamorejo pod navadnimi pogoji popolni odpustki zadobiti veliki četrtek, velikonočno nedeljo, v praznik Jezusovega vnebohoda in Božični dan.

Nepopolni odpustek 7 let in 7 kvadragen je dovoljen za dan rojstva, oznanjenja, očiševanja in vnebovzvetja prečiste Device in za vsak petek, ako se v spomin Kristusovega terpljenja moli 5 Očenašev in Češenamarij. — Odpustek 5 let, kolikorkrat spremiš presveto Rešnje Telo k bolniku in za-nj moliš. — Odpustek 100 dni, kolikorkrat terpljenje Jezusovo in 7 Marijinih žalost premišljuješ in 7 Očenašev in Češenasimarij s pesmijo „Mati žalostna“ vred moliš. So še drugi odpustki, katerih naštevanje opustim.

Verh teh popolnih in nepopolnih odpustkov je Inocencij XI. podelil tudi odpustke

rimskih postaj ravno tako, kakor da bi obiskal te cerkve v Rimu, ako obišeš cerkev ali kapelo bratovščine. Vsi naštetih odpustki se smejo dušam v vicah nakloniti.

Opomba. Tistih odpustkov, za ktere je pri črnem škapulirji potreba obiskati servitovsko ali bratovsko cerkev, se zamoreš vdeležiti, ako si od svojega spovednika obiskovanje cerkve enkrat za vselej daš spremeniti v kako drugo dobro delo.

2. Odpustki rožnegavenca žalostne Matere Božje. Da bi se verni za molitev rožnegavenca Matere Božje 7 žalost bolj vneli, je Benedikt XIII. l. 1724 vsem podelil za vsak Očenaš in za vsako Češenasimarijo odpustek 200 dni, ako ga v servitovski cerkvi molijo po opravljeni spovedi, ali vsaj sklenejo, kmalo k spovedi iti. Ravno ta odpustek zamore zadobiti vsak vernik, ako rožnenec moli ob petkih, v katem dnevu štiridesetdanskega posta, v praznik Marije 7 žalost, v osmini tega praznika, naj ga že moli kjerkoli. — 100 dni odpustka za vsak Očenaš in vsako Češenasimarijo, naj se že moli kjerkoli in kadarkoli. — Verh tega še odpustek 7 let in 7 kvadragen, ali ga že moliš sam ali skupno z drugimi.

Klemen XII. je (12. dec. 1734) naštete odpustke poterdil in še te-le nove pridjal:

1. Popolni odpustek za tiste, ki rožnivenec žalostne Matere Božje mesec-dni molijo, ako kterikoli dan tistega mesca prejmejo zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa in v namen sv. Cerkve molijo ;

2. odpustek 100 let, kadarkoli ga kdo moli po spovedi, ali vsaj terdno sklene, se spovedati ;

3. odpustek 150 let za tiste, kateri ga molijo ob pondeljkih, sredah, petkih in ob zapovedanih postnih dneh, ako prejmejo zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa ;

4. popolni odpustek za tiste, ki navado imajo ga 4krat v tednu moliti, če se v kteremkoli dnevu leta spovedo in sv. obhajilo prejmo ;

5. odpustek 200 let za vse, kateri ga po opravljeni spovedi pobožno molijo ;

6. slednjič odpustek 10 let za vse tiste, ki molek (paternošter) žalostne Matere Božje zmiram pri sebi nosijo in ga pogosto molijo, kadarkoli so po spovedi in sv. obhajilu pri sv. maši ali pri pridigi, ali presv. Rešnje Telo k bolnikom spremijo, ali sovražnike spravljajo, ali grešnike spreobračajo, ali 7 Očenašev in 7 Češenasimarij molijo, ali v čast Gospodu Jezusu Kristusu ali Materi Božji ali v čast kteremu svetniku varhu kako dušno ali telesno dobro delo storijo.

Da bi se kdo teh odpustkov vdeležil, mora imeti molek (rožnivenec), ki je blagoslovljen od sprednikov reda servitov ali pa

od mašnika, ki ima za to pooblastilo od papeža ali od generala servitov. Kdor ti blagoslovi črni škapulir, ti zamore tudi blagosloviti rožnivenec Matere Božje 7 žalost.

V. Rudeči škapulir britkega Jezusovega terpljenja in presvetega Jezusovega in Marijinega Serca.

I. Zgodovina.

Neka usmiljena sestra, ktere ime in bivanje je neznano, je imela 26. julija 1846 to-le prikazen in razodenje:

„Od večerne molitve sem se podala,“ tako je sama povedala najvišemu spredniku Lazaristov in usmiljenih sester, „v kapelo in zdelo se mi je, da vidim Gospoda. V roki je držal rudeč škapulir, ki je bil na dveh rudečih volnenih trakovih. Na enem kosu škapulirja se je vidila podoba križanega Zveličarja, pod križem orodje njegovega terpljenja: bič, kladvo in obleka, ktero so bili slekli z njegovega kervavega telesa. Okoli križa so bile zapisane besede: „Sveto terpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, odreši nas!“ Na drugem kosu škapulirja ste bili podobi presvetih Serc Jezusa in Marije; vmes pa je bil križ, kakor da bi rasel iz Serc, in okoli tega križa se je bral napis: „Sveti Serci Jezusa in Marije, obvarujte nas!“

„Nekako 18 mesecev poznej,“ tako nadaljuje, „ko sem pri maši Jezusovo bitko terpljenje premišljevala, se mi je zdelo, da zopet vidim Gospoda na križu. Njegovo obličje je bilo blede in je na me naredilo tak vtis, da sem bila vsa z merzlim potom polita in sem postala merzla in terda, kakor led. Glava Gospodova je bila nagnjena. Mislila sem, da se je moral tako držati zavolj dolzih ternov, ki so bili okoli njegovega čela. V tistem trenutku pa vzdigne svojo glavo in terni njegove krone so z vso močjo bôdli oči in sence. Nikdar tega, kar sem vidila, ne bom pozabila. Grozovitna je morala biti bolečina, katero je Zveličar občutil, ko se je ob les križa vdaril s svojo glavo, katero je bil vzdignil. Bila sem vsa sama iz sebe in tresla sem se na vseh udih. Tudi prečista Devica je bila pričujoča. O Jezus! o Marija! kakšne bolečine! Od tistega trenutka mi je terpljenje našega ljubega Zveličarja vedno pred očmi. Rekel mi je Jezus: „Ti me tolaži v bolečinah mojega telesa in dobila boš kose mojega mesa, katero je bilo v hiši Pilata raztergano, in vso mojo kri, ktera se je na gori Kalvariji prelila!““

„Vsaka teh besed mi je rano naredila. Ni mogoče, da bi na-nje ne mislila in jih ne premišljevala, kaj da bitkega in sladkega v sebi imajo. Bolj me gane terpljenje njegovega telesa, kakor bliš njegovega veličastva, in jaz bi ne imela tolikega hrepenenja po

nebesih, ko bi se gori ss. Gospodove rane kakor solnca ne svetile. Oj, Gospod je pač vedil, da, ko bi se tudi zamogla vstavljati njegovu prevzvišenosti in njegovemu veličastvu, bi se vendar morala vdati njegovemu terpljenju. Ne bi razumela, kako da misel na Gospodovo britko terpljenje zamore narediti v duši tako neizrekljive reči, ako bi mi on sam ne bil tega povedal z besedami: „Mojo ljubezen boš razumela v mojem terpljenju — in moč te ljubezni bo občutek bolečine tako zbrisala, da se bo v ljubezni popolnoma zgubil.“ „Ne vem, ako se prav izrazim, vidim pa, da moje serce je tako omejeno, tako pretesno, da od preobilnosti občutkov več ne čuti.“

„O kako silno Gospod želi, da bi preišljevali njegovo terpljenje. Kako silno to želi tudi njegova blažena Mati!“

„Neko nedeljo sem molila križev pot in pri 13. postaji se mi je zdelo, da je prečista Devica presveto Telo našega Božjega Zveličarja položila v moje naročje in rekla: „Svet se bo pogubil, ker ne misli na terpljenje Jezusovo; stori, kar zamoreš, da se reši!““

„Ne vem, kako je to, da ne znam se prav izraziti, kaj da čutim takrat, ko menim, da Gospoda vidim. Popolnoma pozabim na vse, kar je na svetu. Zdi se mi, da reč v resnici pred seboj vidim. Tako se mi je n.

pr. zdelo, da čutim merzloto telesa našega Božjega Zveličarja in da odperte vidim njegove rane.“

„Spoznam tudi, da bitko terpljenje je, s katerim se grešniki spreobračajo in pravični v veri poterdujejo. Kdo bi se zamogel vstavljati takemu Bogu, ki je umerl iz ljubezni do človeka?“

„O kako naš Zveličar želi, da bi nosili škapulir, kterega mi je pokazal, in da bi bili oblečeni ž njim in z ljubeznijo do njegovega terpljenja!“

„Ko sem v praznik presv. Trojice molila, mi je Zveličar pokazal silno lepo in čisto reko. Veliko ljudi, ki so prišli od vseh strani, je stalo na bregu, in vsi, ki so se v vodo te reke potopili, so se iz vode v prečudni svetlobi vzdignili — iz njih so se izlivali biserni in zlati žarki. Tisti pa, ki so se reke ogibali, so bili s černo meglo pokriti in gnjusilo se mi je, jih pogledati. Prosila sem prelubeznjivega Zveličarja, da bi mi to prikazen razložil. Božji učenik mi reče, da lepa reka pomeni njegovo usmiljenje, katero je vselej pripravljeno, kesanje grešnika sprejeti in njegovim delom ceno dati, kakoršne mu nobena druga reč ne more podeliti. O moj Jezus, kako malo pozna svet tvoje usmiljenje! Kako malo mislijo ljudje na tvoje terpljenje, katero nam je to usmiljenje zaslužilo!“

V praznik povišanja sv. križa je ta pobožna duša iz Jezusovih ust slišala še to-le tolaživno zagotovilo:

„Vsi, kateri bodo ta škapulir nosili, bodo vsak petek pomnoženje vere, upanja in ljubezni zadobili!“

To razodenje je najviši sprednik Lazaristov in usmiljenih sester Piju IX. osebno povedal, in ta papež so 25. rožnika 1847 poterdili „bratovščino britkega Jezusovega terpljenja in ss. Sere Jezusa in Marije.“ —

Tako si zvedil, kako se je rudeči škapulir začel in, če ga nosiš, se ti priporoča, da rad premišljuješ bitko Jezusovo terpljenje in se pogosto zatekaš k njegovim presvetim 5 ranam, zlasti pri sveti maši in pri križevem potu. Večkrat izreči besede, ki so zapisane okoli podobe križanega Jezusa, ki je prišita na enem kosu rudečega škapulirja: „O sveto terpljenje Jezusovo, odreši nas!“ večkrat pa tudi besede, ki so na drugem kosu in se glasijo: „Sveti Serci Jezusa in Marije, obvarujte nas!“ Vsak dan pobožno poljubi škapulir, rekoč: „Tebe tedaj prosimo, pomagaj svojim služabnikom, ktere si odrešil s svojo predrago kervjo.“ Kolikorkrat te besede izrečeš s skesanim srcem, zadobiš odpustek 200 dni. Tako delaj in spolnile se bodo besede, ktere je govoril

mašnik, kadar ti je rudeči škapulir na vrat djal: „Vzemi, preljubi brat (sestra), to blagoslovljeno obleko, da, ko si slekel starega človeka in oblekel novega, jo vredno nosiš in prideš v večno življenje. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.“

2. O d p u s t k i.

Popolni odpustek zamoreš zadobiti:

a) V dan sprejetja v bratovščino, ko dobiš škapulir, ako se spoveš, sv. obhajilo prejmeš in v katerikoli cerkvi v papežev namen moliš.

b) Vsak petek v letu, ako rudeči škapulir nosiš, nekoliko časa premišljuješ ter pljenje Jezusovo, moliš v namen papeža (premišljevanje se zamore doma opraviti) in prejmeš sveta zakramenta. Kdor pa v petek ne more prejeti ss. zakramentov, zamore potem v nedeljo k spovedi in svetem obhajilu iti in se tako popolnega odpustka vdeležiti; premišljevanje in molitev za odpustek se pa mora v petek opraviti.

c) V smertni uri, ako si ss. zakramente prejel in pokličeš vsaj v sercu presveto ime Jezus, ako ga ne moreš izreči z ustmi.

Nepopolni odpustki:

a) Vsak petek zadobiš odpustek 7 let in 7 kvadragen, ako prejmeš sv. obha-

jilo in terpljenje Kristusovo preišljeva je moliš 5 Očenašev, 5 Češenasimarij in 5 Častbodi Očetu.

b) Odpustka 3 let in 3 kvadragen si deležen, kateri koli dan v letu s skesananim srcem vsaj pol ure preišljeješ terpljenje Jezusovo. Tudi te odpustke zamoreš dušam v vicah v prid obrniti.*)

*) Silno veliko sem naštel odpustkov, katerih se zamorejo vdeležiti družbeniki petirnatega škapulirja, veliko pa, zlasti nepopolnih sem izpustil, da bi ta knjižica preobširna ne postala. Zdaj hočem tukaj zdolej nekoliko omeniti, kaj je storiti, ako hočemo odpustek tudi res zadobiti. Zato je prvič potrebno, imeti namen ali voljo, se odpustka vdeležiti. Ako tedaj storimo kako dobro delo, za katero je podeljen kak odpustek, pa ne mislimo na to, da bi se ga vdeležili in tudi volje nimamo, ga zadobiti, ga gotovo tudi ne dobimo. Vender pa ni treba, da bi ravno takrat, ko dobro delo opravljaš, vedno na odpustek mislil ter govoril: zdaj bom to molitev opravil, milošnjo delil, se spovedal, sv. obhajilo prejel, da odpustek zadobim, ampak dosti je, da le enkrat v resnici namen storiš, se tega odpustka vdeležiti. Ta namen, enkrat storjen, ne jenja, ne zgubi veljave, ampak ostane veljaven za ta dan, dokler ga ne prekličesh. Sveti Leonard a Portu-Mavricijo je vernim svet dajal, vsak dan pri jutranji molitvi narediti namen, se vdeležiti vseh odpustkov, kateri so podeljeni za take pobožnosti in dobre dela, ki jih bo opravljal. Kdor tako stori, zadobi vse odpustke, kateri so podeljeni za njegove pobožnosti in dobre dela, če tudi ne ve, kateri odpustki so s takimi pobožnimi vajami sklenjeni, ali če tudi ne ve, da je za take pobožne vaje kak odpustek podeljen. Družbeniki petirnatega škapulirja naj imajo toraj pobožno navado, vsako jutro poljubiti škapulir in namen narediti, da se želijo vdeležiti vseh odpustkov, kateri so navezani na take dobre dela in pobožnosti, ktere bodo v teku dneva opravljali, naj že za-nje vedo

ali ne. Spolnuj ta svet, ker tako zamoreš na lahek način za svoje grehe zadostovati in svojim ranjkim starišem in prijateljom veliko pomagati. Pri odpustkih, ktere misliš darovati za duše v vicah, ne pozabi Bogu v duhu naznaniti, kteremu ali kterim mertvim naj bi se odpustek naklonil. Zamoreš namen narediti tudi bolj splošno, n. pr. za najbolj zapušeno dušo, za duše iz te hiše, za duše iz te soseske, ali tudi sploh za duše v vicah. Bog, čigar modrost in usmiljenje je brez konca, bo že vedil izvoliti tiste duše, ktere so ravno takrat pomoči najbolj potrebne in vredne. Hvale vredna navada je tudi ta, da odpustke za duše v vicah položiš v roke prečiste Device Marije in jih tako po Mariji vernim mertvim nakloniš. — Drugič moraš biti v stanu posvečujoče gnade Božje. Kdor je v smertnem grehu, ne more dobiti nobenega odpustka, nobenega popolnega in tudi nobenega nepopolnega. Odpustek je posebna milost, ktera se deli Božjim prijateljom, ne pa Božjim sovražnikom. Kako bi se zamogla komu odpustiti časna kazen, ako je še kriv večne kazni? Ako je kdo sicer v stanu milosti Božje, pa ima kak majhen greh, zamore zadobiti nepopolen odpustek, popolnega pa v vsi obilnosti ne. „Nikomur se ne more odpustiti kazen, ako mu še ni odpušen greh“ uči sv. Tomaž Akvinčan. Kdor hoče dobiti popolni odpustek vsestransko, v vsi obilnosti, ne sme na svoji vesti imeti nobenega smertnega in nobenega majhnega greha; pa tudi ne sme nagnjenja do kacega majhnega greha radovoljno imeti, ampak ga mora po svoji moči v sebi zatirati; dokler namreč ni zbrisan madež, toliko časa se ne more odpustiti zaslužena kazen. Slavni P. Bourdaloue pravi: „To so pota neskončno pravičnega Boga, da v le tisti meri odpusti zaslužene kazni, v kteri greh sovražimo.“ Iz rečenega se lahko razvidi, da silno redki so tisti, ki bi popolni odpustek zadobili vsestransko in v vsi obilnosti. Kdor popolni odpustek res v vsi obilnosti in vsestransko zadobi, je pač srečen; ako bi v takem stanu umerl, bi šel naravnost v nebesa. — Tretjič je treba, da bi se odpustka vdeležili, vse natanko in tako opraviti, kar in kakor tirjajo papeževa pisma. S pobožnim srcem in v duhu pokore moramo opraviti vse predpisane molitve in dobre dela, in sicer zvesto in ob določenem času. —

Za odpustke je treba, kakor si zgoraj bral, večkrat moliti v papežev namen. Kaj je papežev namen? Povikšanje sv. Cerkve, razširjanje sv. katoliške vere, zatiranje krivih ver in zmot, mir in edinost med kerščanskimi vladarji in druge potrebe kerščanske družbe. Ni pa potrebno, da bi pri molitvi na vse te namene mislil; dosti je, da hočeš moliti v namen papeža. — Koliko se mora v namen papeža moliti? Da le moliš 5 Očenašev in 5 Češenasimarij, pa je dosti. Moliti pa zamoreš v zadobitev odpustkov tudi litanije Matere Božje ali litanije presladkega Imena Jezusovega ali rožnivenec ali kako drugo molitev. — V dan sprejetja petirnatega škapulirja je dovoljenih družbenikom 5 popolnih odpustkov; za vsak škapulir eden. Pa tudi sicer je za en dan pogostokrat dovoljenih več odpustkov, popolnih in nepopolnih. Kaj storiti, ako hočeš vse zadobiti? Obiskovanje cerkev, molitve in druge predpisane reči moraš za vsak opustek posebej opraviti; obhajilo pa zadostuje eno za vse. Ravno tako je tudi ena spoved dosti. — Ako se je kdo vdeležil enega popolnega odpustka (kar se zgodi redkokrat), ne more tisti dan za-se dobiti še drugzega popolnega odpustka; zakaj kjer ni nič dolga in nič kazni, se tudi nič ne more odpustiti. Ako bi pa tisti dan vnovič grešil in dobil odpušenje tega novega greha, bi zamogel zopet drugzega odpustka se vdeležiti. Kdor je dobil kak popolen odpustek, ker je zvesto spolnil vse pogoje, naj oberne druge odpustke, ktere še tisti dan zadobiti zamore, v prid dušam v vicah, ako so namreč taki odpustki, da se smejo njim nakloniti.

C. Nagibi.

Skoraj je odveč, koga še posebej za ta škapulir nagibovati, ker to, kar si bral, bi moralo moč imeti, storiti sklep, sveto obleko petirnatega škapulirja nemudoma sprejeti, jo do smerti pobožno nositi in ž njo ogernjeu svojo dušo izdihniti. Le v spomin si pokliči, koliko posebnih milost je obljubljenih družbenikom petirnatega škapulirja od Jezusa in Marije!

Se dati ogerniti s sv. obleko petirnatega škapulirja, za to te nagiba zgled brezštevilih pobožnih kristjanov, kateri so škapulir nosili in ga še nosijo. Sv. Ludovik, kralj francoski, je bil zapisan v bratovščino naše ljube Gospe z gore Karmel in nosil je škapulir očitno nad svojo kraljevo obleko. Ana Julijana, nadvojvodinja avstrijska, ki se je s svojo hčerjo svetu umaknila, je v Inšbruku v samostan servitarie kakor tretjerednica stopila, je škapulir žalostne Matere Božje pogosto poljubiti in tako moliti navado imela: „O presveta Gospa, kdaj sem zaslužila to veliko milost, da smem nositi obleko tvojih bolečin? Kako sem bila vredna spoznana, najditi tak velik

zaklad, ki je mnogim skrit? S katerim zlatom, s katero kervjo bi zamogla plačati ta plemenit in odličen dar? Ako se ti vso posvetim, je toliko kakor nič, se ti dostojno zahvaliti, sem nezmožna. Ti sama, o presladka Gospa, sé moraš mesto mene sebi zahvaliti.“ Kako veliko ceno je imel tedaj škapulir v očeh te visoke gospe! In sveti učenik Alfonz Liguori pravi, da si je poskerbel škapulir presv. Trojice, naše ljube Gospe z gore Karmel, Matere Božje 7 žalost in Marijinega brezmadežnega Spočetja (rudečega takrat še ni bilo).

Slednjič pa morajo v tebi željo obuditi, nositi petirnati škapulir, mnogi mnogi odpustki, s katerimi je od papežev tako obilno obdarovan. Koliko ti ravno odpustki zamo-rejo pripomoči, da svojo dušo vedno bolj in bolj očistiš, veliko zasluženih časnih kazni že tukaj na zemlji zbrišeš, mnogo duš iz vic rešiš in si mnogo dobrih del za večnost nabereš! „Kteri iščejo Božje ljubezni in hrepenijo po nebesih, tistim so odpustki silno velik zaklad in dragi biseri“ pravi sv. Ignacij Lojolan.

Spomin na dan sprejetja.

Jaz *Marija Colnar* sem
 dné..... leta 188*8*.....

sveto obleko petirnatega škapulirja iz rok
 pooblaščenega mašnika prejel(a) in sem
 takrat naredil(a) te-le sklepe:*)

1. Petirnati škapulir hočem noč in dan
 pobožno nositi in ga v časti imeti, kakor
 meni od Marije, moje nebeške Matere, dano
 oblačilo, kakor velik zaklad milost in kakor
 zastavo večnega življenja.

2. S tem, da nosim petirnati škapulir,
 hočem prav preserčno častiti presveto Trojico,
 terpljenje Kristusovo in presveti Serci Jezusa
 in Marije; se hočem k brezmadežni in žalostni
 Materi Božji vselej v vseh svojih stiskah
 zatekati, da me varuje s svojo mogočno roko.

3. Sveta obleka petirnatega škapulirja
 naj me spominja, da sem v duhovni zvezi z
 redom presv. Trojice, Karmelitov, Teatinov,
 Servitov in Lazaristov. Pogosto hočem na-
 men storiti in Boga prositi, da bi se vde-
 ležil(a) vseh pravic, molitev, dobrih del in

*) Po Seeböcku.

zaslužnja imenovanih redovnikov in ž njimi sklenjenih bratovščin in si tako pomnožim plačilo v nebesih.

4. Hočem si prizadevati, da bom vreden služabnik(ca) teh petirih bratovščin; hočem v popolnosti napredovati, vsak dan za spreobrnjenje grešnikov moliti in vse dobre dela in vse odpustke vernim dušam v vicah darovati.

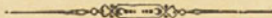
5. Slednjič hočem — in to sem pripravljen(a) poterditi s svojo kervjo — do zadnjega zdihljeja svojega življenja biti in ostati zvest, čist in pokoren otrok Marije in svete katoliške Cerkve!

Bog mi podeli za to svojo pomoč! Amen.

Molitev,

s katero se zamoreš v dan sprejetja Mariji posvetiti.

O presveta, prečista, brezmadežna Devica Marija! Izvolim Te danes za svojo mater in varhinjo in terdno sklenem, nikoli nič govoriti, nikoli nič storiti, in nikoli nič dovoliti, kar bi bilo zoper Tvojo čast. Sprejmi me za vselej med število svojih služabnikov (služabnic), bodi moja varhinja v življenji in ne zapusti me v moji smertni uri! Amen.

K a z a l o.

A. Splošni nauki	stran	3
B. Razlaganje posamnih škapulirjev:		
I. Beli škapulir presv. Trojice	"	7
II. Rujavi škapulir naše ljube gospe z gore Karmel	"	16
III. Plavi škapulir brezmadežnega Spočetja	"	22
IV. Černi škapulir Matere Božje 7 žalost	"	28
V. Rudeči škapulir britkega Jezusovega ter- pijenja in presv. Jezusovega in Mari- jinega Serca	"	43
C. Nagibi, petirnati škapulir sprejeti in nositi	"	52
Spomin na dan, ko si bil s petirnatim ška- pulirjem oblečen	"	54
Molitev	"	55

Popravki.

- Stran 21, versta 10 beri: vesoljno namesto vesolno.
" 34, " 16 " priprošnjica " priprosnica
" 37, " 12 na koncu pristavi: „zdaj in našo
smerino uro“
" 47, " 18 beri: reci namesto izreči.

Sk1
PETERLIN A.
Petirnati
7524

201903188

COBISS @

KNJIZNICA M. JARCA
STUDIJSKI ODDJEL